

АНОТАЦІЯ

Коваль М.В. «Богородичні Догмати» Олександра Кошиця: комплексне виконавське опрацювання. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.

Дисертація на здобуття освітньо-творчого ступеня доктора мистецтва за спеціальністю 025 «Музичне мистецтво» (галузь знань 02 «Культура і мистецтво»). – Національна музична академія України імені П. І. Чайковського, Міністерство культури та інформаційної політики України, Київ, 2024.

Зміст анотації. Змістом творчого проекту, який обґрунтовується у дисертації, є створення комплексу виконавських засобів, необхідних для вирішення питань з підготовки художньої програми, та її концертного виконання. Комплекс необхідних засобів обумовлений особливостями музичного твору - циклу «Богородичних Догматів» О. Кошиця, який має майже столітню історію існування, проте, незважаючи на високу художню цінність, не отримав гідного концертного буття та звукозапису. Твір не можна вважати забутим, бо в дослідницькій літературі, присвяченій творчості О. Кошиця або надбанням української духовної музики ХХ – ХХІ століть, він є одним з пріоритетних об'єктів уваги. Але у сфері виконавства ситуація майже протилежна. Прагнення ввести цю коштовність скарбниці перлин української музичної культури в актуальну зону уваги виконавців та слухачів стало **першим завданням даного проекту**. Твір, завдяки художнім властивостям, вражаючій виразності музичного інтонування, є легким для слухацького сприйняття, що підтвердилося під час концертного виконання. Проте він є зовсім не легким для виконавців, внаслідок специфічного змісту та закономірностей внутрішнього улаштування. Відшукати адекватні методики та засоби виконавської роботи, шляхи вирішення художніх питань, визначити алгоритм дій підготовки концертного виконання, запропонувати виконавське-інтерпретаційну модель цілісного оформлення твору стало **другим комплексним завданням проекту**.

Воно є провідним. Внаслідок його вирішення утворюються «інструменти» для осягненні циклу «Богородичних Догматів» О. Кошиця, що сприяє розв'язанню також першого завдання.

Вирішення обох завдань є *метою творчого проєкту* в цілому. Висвітлення здобутків теоретичного аналізу циклу Догматів та необхідних сполучених із ними матеріалів, а також їх практичного опрацювання у роботі із хоровим колективом є *змістом дисертаційного дослідження*. Особливості «Богородичних Догматів» О. Кошиця визначаються типом музичного твору, до якого вони належать, власне, такого, що має першоджерело. Основною складністю подібного твору є сполучення у ньому як єдиному цілому різних мовно-стилістичних явищ, у даному разі, богослужбових монодичних піснеспівів першоджерела та багатоголосного авторського тексту, які належать різним системам музичного мислення. Їх узгодження та досягнення художньої цілісності є загальною проблемою для цього типу музичного твору. Але перед тим мають бути усвідомлені характеристики кожної з задіяних систем. На цьому етапі постає проблема розуміння, насамперед, першоджерела. У панорамі аналітичних підходів та індивідуальних методик, що виявилася у дослідженнях, у яких спеціально або дотично аналізуються піснеспіви першоджерела твору О. Кошиця, провідною є тенденція застосування до них засобів та прийомів пануючої теорії аналізу музичних творів, що склалася історично на матеріалі багатоголосної, насамперед, інструментальної музики і є цілком чужою для монодичного, зокрема, гімнографічного матеріалу. Спостерігається також не оформленість наукового інструментарію музично-теоретичного аналізу саме монодичних піснеспівів, які потребують вивчення на засадах тієї системи, до якої вони належать. Відсутність належного аналітичного інструментарію стає на заваді як музикознавчого так і виконавського зрозуміння джерельної бази Догматів О. Кошиця: правильного визначення оригінальних піснеспівів у багатоголосній хоровій тканині та їх функціонування у творах.

У першому розділі дисертації «Першоджерело твору О. Кошиця “Богородичні Догмати”: монодичні богослужбові Богородичні догматики»

охарактеризовані основні елементи системи Октоїха, до якої належать монодичні догматики першоджерела, зміст догматиків та їх функція у корпусі пісне-співів та у порядку відправи. Розглянуто зміст поняття поспівки як провідного елемента системи; надано поспівковий аналіз (комплекс застосованих поспівок) кожного догматику першоджерела «Богородичних Догматів» О. Кошиця; визначено функції поспівок в упорядкуванні форми монодичного догматику, особливості прояву їх тематичного значення; зміст поняття мелорядку як синтаксичної одиниці композиції, його внутрішній склад, закономірності функціонування у різних догматиках. Розглянуто композиції кожного догматику та, на засадах тематичного аналізу, обґрунтовано особливості кожної з них. Запропоновано розуміння ролі поспівок, а також взаємодії вербального та музичного рядів у структуруванні піснеспіву, та у висвітленні його змісту.

Другий розділ праці «Виконавсько-інтерпретаційна модель роботи над Догматами Олександра Кошиця» присвячений висвітленню цієї моделі. У його підрозділах розглядаються три великих питання. Перше - це місце, значення та функціонування цілісних монодичних піснеспівів першоджерела в середовищі авторського багатоголосного хорового тексту. Друге – це базові засоби виконавського інструментарію, певні загальні питання методики роботи з хором, які мали важливе значення для формування виконавсько-інтерпретаційної моделі опрацювання Догматів О. Кошиця і були обрані як підґрунтя для практики репетиційного процесу. І, нарешті, - власне, алгоритм як закономірна послідовність етапів роботи, їх необхідний зміст з урахуванням специфіки складу хору, силами якого було реалізовано задум творчого проекту і відбулася художня подія концертного виконання натхненного твору О. Кошиця як данина пам'яті видатного діяча української музичної культури та визнання його високого внеску в її розвиток.

Етапи роботи базуються на міцній музично-теоретичній й духовній базі співацького засвоєння пісне-співів першоджерела та осягнення їх музичної природи й духовного змісту. Простежується уся лінія проведення мелодії

першоджерельного пісне-співу у кожному Догматі в умовах її міграції по партіях хорових голосів, виявляються різного ступеню складності прийоми міграції, які застосовує композитор. Описуються специфічні форми викладення мелорядків у так званому комплексному голосоведенні. Виділяється, як найважливіший, визначальний для створення високоякісного хорового ансамблю етап засвоєння всіх застосованих у творі видів фактури (провідної поліфонічної, акордової, окремих сегментів гомофонно-гармонічної, проявів монодичної, які, як правило, мають семантичне навантаження), причому саме в межах дрібних структурних одиниць форми. Останнім є етап поєднання дрібних структурних одиниць, зокрема виявлення засад групування мелорядків у цільні синтаксичні побудови різних обсягів, синтаксичних побудов у розділи, розділів у фази (у певних Догматах) і у цілісну, логічне вибудовану форму у цілому, засвоєння необхідних прийомів та засобів сполучення структурних одиниць у їх послідовності. На кожному етапі відпрацьовано всі необхідні елементи вокальної та хорової техніки: манери й чистоти інтонування та строю, правильної вокальної позиції, артикуляції і засобів динаміки й мікродинаміки, гнучкої агогіки та ясного відчуття єдності темпу, голосоведення та звуковедення з технікою ланцюгового дихання тощо.

Новизна проекту та його наукового обґрунтування.

1. Вперше виконано музично-теоретичне дослідження монодичного першоджерела «Богородичних Догматів» О. Кошиця відповідним їх системній природі інструментарієм і виявлено, що коректний науковий аналіз монодичних богослужбових догматиків як першоджерела є можливим лише на базі поспівкового фонду музичного Октоїха.

2. Вперше запропоновано методику аналізу монодичного літургійного піснеспіву у аспекті формотворення і виконано аналіз композиції форми в догматиках усіх гласів.

3. Вперше з'ясовано, що поспівки виконують у формотворенні усі необхідні функції, які властиві явищу тематизму, а саме: структурування музичного руху засобами утворення структурних одиниць синтаксичного

рівня, оформлення розділів та частин форми шляхом певного групування поспівок, встановлення спеціальних сполучень між ними, їх функціональної диференціації під кутом зору виконання ними композиційних функцій тощо.

4. Вперше запропоновано методику аналізу монодичного піспіву, його функціонування у контексті хорової багатоголосної фактури, а також засобів пристосування один до одного монодичного та багатоголосного музичних текстів, з урахуванням природних особливостей кожного з них

5. Вперше запропоновано виконавсько-інтерпретаційну модель роботи над твором Олександра Кошиця «Богородичні Догмати»

6. Вперше виконане складний багаточастинний духовний твір Олександра Кошиця силами хору хлопчиків та юнаків.

Висновки.

1. Музичним матеріалом для «прядіння» мелодичної тканини догматиків першоджерела є поспівка, формульна природа якої забезпечує універсальні спроможності її функціонування, зокрема як тематичного явища. Визначено, що базовими для проявлення тематичного значення поспівок та їх функціональної ролі є загальні закономірності дії взаємообумовленої пари відносин – повторювання та оновлення матеріалу
2. Гнучкість поспівкового матеріалу - як цільних поспівок, так і їх сегментів, забезпечується принципово контекстуальною природою засад функціонування поспівок у процесах формотворення, тобто, у структуруванні інтонаційного струму та улаштування частин форми і форми у цілому. Саме тому, незважаючи на те, що зустрічаються спільні елементи у оформленні композиції, у визначенні тематичної функції поспівок, мелорядків, поспівкових пар, додаткового поспівкового матеріалу, в засобах та способах встановлення сполучень, — повний комплекс цілого у кожному догматику індивідуальний.
3. Внаслідок принципового збереження піспіву першоджерела в Догматах О. Кошиця як провідного голосу – провідного елемента багатоголосної

фактури, послідовність послівок зберігає функцію тематичної основи творів і, відповідно, суттєвого підґрунтя формотворення, властивості якого коректуються умовами цілком іншої системи упорядкування музичного простору, а саме, багатоголосся, де діють власні засоби та способи формотворення, зокрема, упорядкування композиції.

4. Особливо важливим є етап роботи над фрагментами, він є визначальним для відпрацювання майже усіх завдань на чолі із завданням досягнення високого рівня узгодженості виконавського ансамблю та засвоєння послівок – їх мелодичного змісту, особливостей структури, ритміки та функціонального співвідношення у наскрізній послідовності.

5. Через панівну поліфонізованість фактури, характерну для Догматів О. Кошиця, безперервне перетікання рухового імпульсу від голосу до голосу, переважання нешвидкого темпу, спеціальної уваги потребує досягнення цілісності форми твору у цілому та його розділів, охоплення їх як таких у свідомості. Тому важливим є етап роботи над сполученням структурних одиниць однієї з одною, над рухом від завершення попередньої до початку наступної, над групуванням дрібних структур у межах цілісної єдиної синтаксичної побудови чи фази/хвилі розгортання або розвитку, які помітно відокремлені одна від одної призупинками руху.

6. Ключем до успішного виконання творів є якість ансамблів та мікродинаміки, особливо, усередині послівок. Загалом вона підпорядковується арочному принципу, тобто гнучкій та тонкій взаємодії початкового крещендо та завершального дімінуендо, у якому утворюється своєрідна хвиля. Ступінь і якість мікродинаміки потребує математичної точності співвідношень.

Складна багатоелементна праця виконавського колективу з підготовки концертного виступу забезпечує досягнення стану вільного музикування, творчого натхнення та піднесеності, що повністю відповідає внутрішнім якостям та властивостям «Богородичних Догматів» Олександра Кошиця, які виростили з серця стародавніх високодуховних піснеспівів.

Робота складається зі вступу, двох розділів основної частини дослідження, Висновків, Додатків та Списку літератури (101 позиція, з яких 12 – джерела німецькою та англійською мовами).

Ключові слова: *українська музична культура, українська духовна музика, Олександр Кошиць, «Богородичні Догмати», монодичне першоджерело, богослужбові Богородичні догматики, система Октоїха, посівка, музично-теоретичний аналіз, формотворення монодичного піснесіву, хорове багатоголосся, хорове виконання, модель виконавського опрацювання твору, інтерпретація.*

ABSTRACT

Koval M. V. "The Dogmas of the Virgin Mary" by Oleksandr Koshyts: a Comprehensive Performance Study. – Qualification work on the rights of a manuscript.

Scientific substantiation of a creative art project for obtaining the degree of Doctor of Arts in speciality 025 "Musical Art" (field of study 02 "Culture and Art"). – Ukrainian National Tchaikovsky Academy of Music, Ministry of Culture and Information Policy of Ukraine, Kyiv, 2024.

Abstract content. The content of the creative project, which is substantiated in the dissertation, is the creation of performance tools which are necessary to solve the problems of preparing of an art program and its concert performance. The set of necessary tools is determined by the peculiarities of the composition – the cycle of "The Dogmas (dogmatics)of the Virgin Mary" by O. Koshyts, which has almost a century of history, but despite its high artistic value, it did not have a worthy live performance and sound recording. This work is one of the main objects of attention in the research literature on O. Koshyts`s compositions or achievements of the Ukrainian liturgical music of the 20th–21st centuries, so it cannot be considered as forgotten. However, the situation in the performance sector is almost the opposite. The desire to

bring this jewel of the pearl treasury of Ukrainian musical culture into the actual area of performers` and listeners` attention is **the first project task**. The composition is easy for listeners to understand due to its artistic properties, impressive expressiveness of musical intonation. It was confirmed during a concert performance. However, it is not easy for performers due to the specific content and patterns of the internal structure. Finding adequate methods and means of performance work, ways of solving of artistic issues, determining the algorithm of actions for preparing a concert performance, proposing a performance and interpretive model of the integral design of the composition – became **the second project complex task**. It is the key objective. As a result of its solution, “tools” to understand the cycle of "The Dogmatics of the Virgin Mary" by Koshyts are formed. This fact also contributes to the solution of the first task.

The goal of the creative project as a whole is to solve both tasks. **The content of this dissertation** is to present the achievements of the theoretical analysis of the Dogmatics cycle and necessary materials associated with them, as well as their practical implementation in choral training. The features of "The Dogmatics of the Virgin Mary" by O. Koshyts are determined by the type of a primary source composition they belong to. The combination of different linguistic and stylistic phenomena, such as liturgical monodic chants of the primary source and polyphonic author's texture, which belong to different systems of musical thinking, make this composition difficult. Their harmonization and achievement of artistic integrity is a common problem for this type of compositions. The characteristics of each of the involved systems must be realized before that. First of all, the problem of understanding of the primary source arises at this stage. The researches containing intentional or accidental analysis of the primary source hymns of O. Koshyts's compositions reveal analytical approaches and individual methods which have the leading tendency to apply the tools and techniques of the prevailing music theory and analysis, historically developed on the basis of polyphonic, primarily instrumental music and is completely alien to monodic, in particular, hymnographic material. There is also a lack of well-developed scientific toolkit for music theory and analysis of monodic hymns, which need to be studied on the basis of the system they belong to.

The absence of proper analytical toolkit interferes with musical and performance understanding of the source base of O. Koshyts's Dogmas: the correct evaluation of original hymns in polyphonic choral texture and their performance in the compositions.

The first chapter of the dissertation, "The Primary Source of «The Dogmatics of the Virgin Mary» by O. Koshyts: monodic liturgical Theotokion Dogmatics", describes the main elements of the Octoechos system, which includes the monodic dogmatics of the primary source, their content and their function in the corpus of hymns and in the order of church worship. The content of the concept “melodic formula” (pospivka) as a leading element of the system is specified; the formulaic analysis (of a group of applied formulas) of each dogmatic of the primary source of "The Dogmatics of the Virgin Mary " by O. Koshyts is given; the formulas functions in relation to the structure formation of a monodic dogmatic, and the peculiarities of their thematic significance are specified; the content of the concept “melody line” as a syntactic unit of a composition, its internal structure, and the regularities of its functioning in different dogmatics are presented. The compositions of each dogmatic are analysed, and the peculiarities of each of them are substantiated on the basis of a thematic analysis. An understanding of the role of melodic formulas, as well as the interaction of verbal and musical lines in the process of hymn formation, and the content coverage is offered.

The second chapter of the dissertation, "The Performance and Interpretive model of work on the Dogmatics by Oleksandr Koshyts", presents this model. The subsections of this chapter consider three major questions. The first question deals with the place, significance and functioning of the integral monodic hymns of the primary source in the context of the author's polyphonic choral texture. The second question is about the basic performance tools, certain general questions of the methodic in choral training. They are important for the formation of the performance and interpretive elaboration model of O. Koshyts's Dogmatics and are chosen as the basis for rehearsal practice. Finally, the third question deals with the algorithm that presents a logical sequence of work stages and the content required, taking into account the choir members, who helped to implement the idea of the creative project and to hold an artistic live performance of the inspired composition by O. Koshyts. The event took place as a

tribute to the memory of an outstanding figure in Ukrainian musical culture and recognition of his high contribution to its development.

The stages of the research are formed on the solid musical, theoretical and spiritual bases of understanding of the primary source hymns by singers and the comprehension of their musical nature and liturgical content. The entire melody line of the original hymn in each Dogmatic is observed in terms of its migration through vocal parties. Migration techniques of different degrees of complexity used by the composer are revealed. Specific forms of melody lines presentation in comprehensive voice-moving are described. The stage of understanding of all types of texture used in the work (leading polyphonic, chordal, separated segments of homophonic and harmonic types, manifestations of monodic texture, which, as a rule, have a semantic meaning) is emphasized as the most important, crucial for the creation of a high-quality choral ensemble within small structural units of the form. The final stage is a combination of small structural units, identification of the principles of melody lines grouping into complete syntactic structures of different volumes, syntactic structures into sections, sections into phases (in certain Dogmatics) and into a coherent, logical form, understanding of all necessary techniques and means of connection between structural units in their sequence. All the necessary vocal and choral techniques were practised at each stage: manner and purity of intonation and coherence, correct vocal position, articulation and means of dynamics and microdynamics, flexible agogic and a clear sense of unity of tempo, voice and sound-leading with a chain breathing technique, etc.

The Novelty of the Project and its Scientific Substantiation

1. For the first time, the musical and theoretical research of the monodic primary source of "The Dogmatics of the Virgin Mary" by O. Koshyts is carried out. The tools applied are appropriate to their systemic nature of the dogmatics. It has been found out that the correct scientific analysis of the monodic liturgical dogmatics as a primary source can only be made on the basis of the melodic formulaic (pospivky) fund of the musical Octoechos.

2. For the first time, the method of analysis of a monodic liturgical hymn in the aspect of form creation is offered and the form composition in the dogmatics of all the eight modes is analysed.

3. For the first time, it has been found out that melodic formulas perform all the necessary functions in the form creation. These functions characterize the phenomenon of thematism, namely: structuring of music movement by means of formation of structural units at a syntactic level, formation of sections and parts of the form by means of specific grouping of melodic formulas, introducing specific combinations between them, their functional differentiation from the point of view of their compositional functions' execution, etc.

4. For the first time, the study introduces a method of analysis of monodic canticle-hymn. The functioning of a monodic hymn in the context of choral polyphonic texture is analysed, as well as means of adaptation of monodic and polyphonic compositions each to other, taking into account natural features of each of them are also presented.

5. The performance and interpretive work model on "The Dogmatics of the Virgin Mary" by O. Koshyts is first proposed.

6. For the first time, a compound multi-part liturgical musical composition by Oleksandr Koshyts was performed by the boys` choir.

The Conclusion

1. A melodic formula is the musical material for the "spinning" of the melody texture of the primary source dogmatics. A formulaic nature provides universal capabilities of functioning, in particular as a thematic phenomenon. It has been found out that general laws of action of a mutually reinforcing pair of relationships, which are repetition and updating of the material, are the basic signs of the thematic value of chants and their functional role.

2. The flexibility of the whole formulas and their segments is mainly provided by the contextual nature of the principles of formulaic functioning in the process of form creation, that is in structuring of the intonation flow and arrangement of the form parts and the form as a whole. That is why, the full range of material is individual for

each dogmatic, despite some common elements in the structure of the composition, in the determination of the thematic function of formulas, melody lines, formulaic pairs, additional material within formulas, means and methods of the creation of combinations.

3. The sequence of melodic formulas saves the function of a thematic basis of compositions and an essential basis of form creation. The properties are subjected to the conditions of a completely different system of musical space organization: a polyphony which has own means and methods of form creation such as organization of a composition. This is due to the fundamental preserving of the primary source hymn within O. Koshyts's Dogmatics as the leading voice or the leading element of polyphonic texture.

4. The work on fragments is the most important stage of work. It is crucial for practising of almost all tasks including the main task of achieving a high level of agreement between the performing ensemble and learning of melodic formulas with their melodic content, structural features, rhythmicity and functional correlation in a consistent manner.

5. Special attention is required to achieve the integrity of the form of a composition and its sections, to embrace them in the mind. It is due to the dominant polyphonicity of the texture, that is typical to O. Koshyts's Dogmatics, the uninterrupted flow of the moving impulse from voice to voice and prevalence of a slow tempo. Therefore, it is important to work on the combination of structural units, on the movement from the end of the preceding unit to the beginning of on-coming one, on the grouping of small structures within a single syntactic structure or a phase/wave of the deployment or development, which are distinctly separated from each other by pauses in movement.

6. The quality of ensembles and micro-dynamics especially inside the formulas (pospivky) is the key to a successful performance of compositions. In general, it obeys the arched principle of flexible and subtle interaction of initial crescendo and final diminuendo, which forms a peculiar wave. The degree and quality of micro-dynamics requires mathematical accuracy of relations.

The complex multi-unit work of the performing group on the preparation of a concert performance ensures the achievement of the state of free music-making, creative inspiration and elation. It fully corresponds to the inner qualities and properties of the "The Dogmatics of the Virgin Mary" by Olexander Koshyts, which grew out of the heart of ancient highly spiritualistic hymns.

The work consists of an introduction, two chapters of the main part, a conclusion, appendices and a list of literature (101 items, 12 of which are sources in German and English).

Key words: Ukrainian musical culture, Ukrainian liturgical music, Oleksandr Koshyts, "The Dogmatics of the Virgin Mary", monodic primary source, liturgical dogmatics of the Virgin Mary, Octoechos system, melodic formula (pospivka), music theory and analysis, formation of a monodic hymn, choral polyphony, choral performance, model of performance study of the work, interpretation.

Список опублікованих праць за темою роботи

1. Коваль М. В. Першоджерело в «Богородичних Догматах» Олександра Кошиця: модель музично-теоретичного аналізу // Актуальні питання гуманітарних наук: міжвуз. зб. наук. пр. молодих вчен. Випуск №74 / Дрогоб. держ. пед. ун-ту ім. Івана Франка. Дрогобич : Дрогоб. держ. пед. ун-ту ім. Івана Франка, 2024. С. 166-173.
2. Коваль М. В. Монодичне першоджерело «Богородичних Догматів» Олександра Кошиця: підсумки музично-теоретичного дослідження // Вісник НАКККіМ №2. Київ : НАКККіМ, 2024. С. 303-310.

Інформація про апробацію результатів дослідження

Кваліфікаційну наукову працю обговорено на засіданнях кафедри хорового диригування та теорії музики. Матеріали дослідження викладені в доповідях на

всеукраїнських та міжнародних науково-практичних конференціях. Презентовано творчий мистецький проєкт на здобуття освітньо-творчого ступеня доктора мистецтва. Теми доповідей і назва творчого мистецького проєкту:

1. Коваль М. В. Монодичне першоджерело у багатоголосних догматиках Києво-Печерської співацької традиції : доповідь. XXII Міжнародна науково-практична конференція «Молоді музикознавці». У рамках IV Міжнародного науково-творчого проєкту «Музична культура сучасності: від наукового осмислення до репрезентації» / Київ. муніц. акад. муз. ім. Р. М. Глієра (10–12 січня 2022 року, Київ). Київ, 2022.
2. Коваль М. В. Богородичні Догматики Олександра Кошиця: опрацювання у духовному музичному творі монодичного першоджерела : доповідь. Міжнародні герасимовські читання – 2024 : «Musica Antiqua & Nova: контексти, сенси, втілення». Науково-практична онлайн конференція / Нац. муз. акад. України ім. П. І. Чайковського (09–11 квітня 2024 року, Київ). Київ, 2024.
3. Коваль М. В. Особливості першоджерела «Богородичних Догматів» Олександра Кошиця: сучасний виконавський погляд : доповідь. Всеукраїнська науково-практична конференція «Сучасна музика від акустики до електроакустики: теорія та практика» / Нац. муз. акад. України ім. П. І. Чайковського (26–27 квітня 2024 року, Київ). Київ, 2024.
4. Коваль М. В. Творчий мистецький проєкт «"Богородичні Догмати" Олександра Кошиця: комплексне виконавське опрацювання» на здобуття освітньо-творчого ступеня доктора мистецтва (21 грудня, 2023 року). Київ, Кірха святої Катерини, в рамках сольного ювілейного концерту до 90-річчя заснування КДМЛ ім. М. В. Лисенка та до 55-річчя заснування Хору хлопчиків та юнаків КДМЛ ім. М. В. Лисенка. За участі Хору хлопчиків та юнаків Київського державного музичного ліцею ім. М. В. Лисенка (художній керівник – Марія Коваль) виконано цикл «Догмати знаменного розспіву» О. А. Кошиця: «Всемірною славу» — глас 1-й, «Прейде сінь

законная» — глас 2-й, «Како не дивимся» — глас 3-й, «Іже Тебе ради» — глас 4-й, «В Чермнім мори» — глас 5-й, «Кто Тебе не ублажит» — глас 6-й, «Мати убо позналася єси» глас 7-й, «Цар небесний» — глас 8-й.